

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2020 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През третото тримесечие на 2020 г. брутният вътрешен продукт (БВП) намалява с 5.2% спрямо съответното тримесечие на предходната година и нараства с 4.3% спрямо второто тримесечие на 2020 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за третото тримесечие на 2020 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за третото тримесечие на 2020 г. на 4 декември 2020 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2020 г. БВП в номинално изражение достига 31 216.7 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2020 г. е 27 020.8 млн. лева.

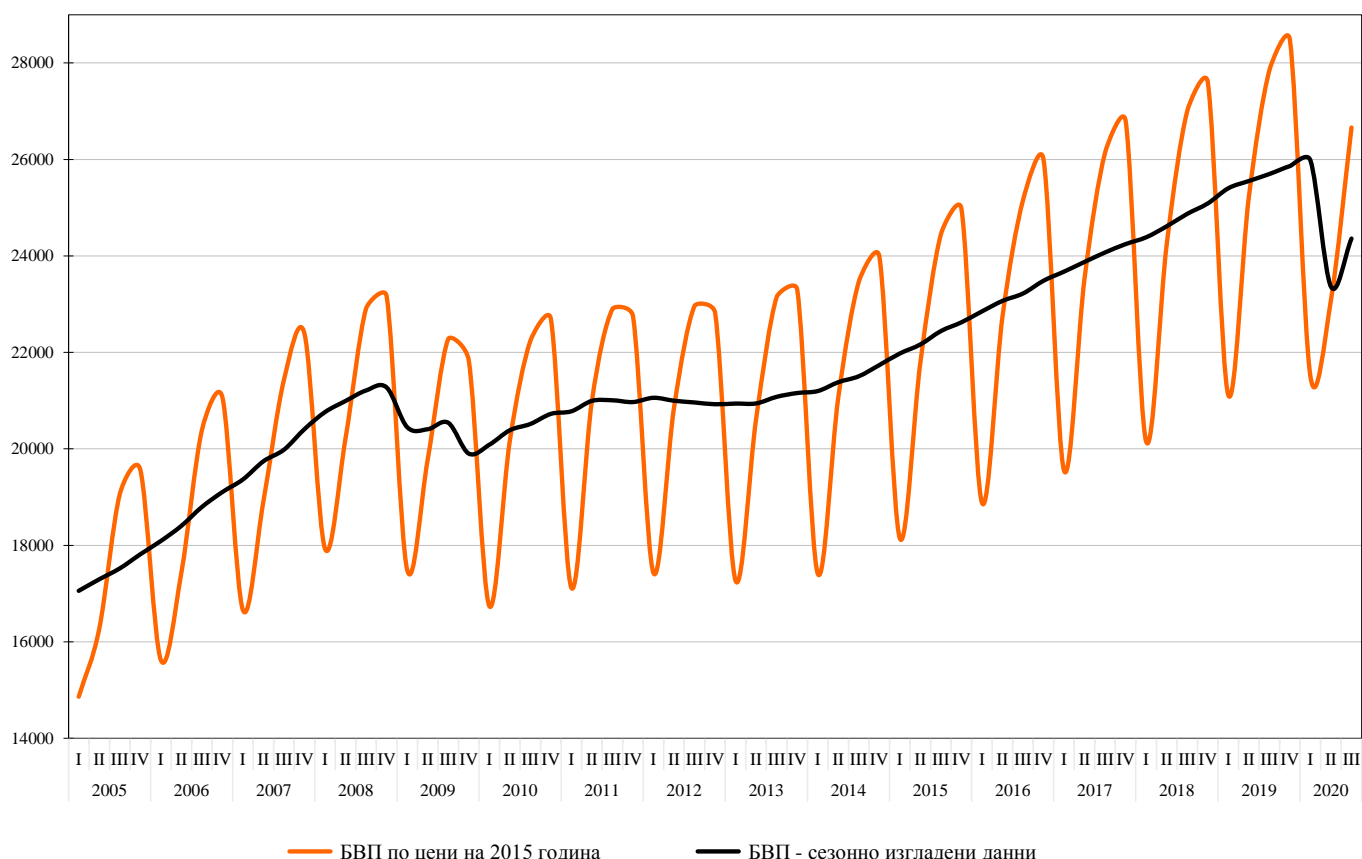
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (77.6%), което в стойностно изражение възлиза на 24 218.4 млн. лева. През третото тримесечие на 2020 г. бруто капиталобразуването е 6 220.0 млн. лв. и заема 19.9% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2005 - 2020 г. по средногодишни цени на 2015 година

Млн. лв.

Тримесечни изменения

През третото спрямо второто тримесечие на 2020 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни нараства с 4.3% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 4.1%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2020 г. сред основните причини за регистрирания икономически ръст по сезонно изгладени данни спрямо второто тримесечие са увеличението на крайното потребление с 9.8% и на бруто образуването на основен капитал с 4.3%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2020 г. БВП по сезонно изгладени данни намалява с 5.2% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност намалява с 4.4%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически ръст от 9.3%, докато бруто образуването на основен капитал отчита спад от 5.7% през третото тримесечие на 2020 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги намалява с 22.3%, а вносът на стоки и услуги - с 3.4%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2020 година¹ (Експресни оценки)

		Трето тримесечие на 2020 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност	27020.8	86.6
2	Корективи	4195.9	13.4
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6)	31216.7	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	24218.4	77.6
5	Бруто капиталобразуване	6220.0	19.9
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	778.3	2.5
7	Износ на стоки и услуги	17322.3	55.5
8	Внос на стоки и услуги	16544.0	53.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		IV 2019	I 2020	II 2020	III 2020	IV 2019	I 2020	II 2020	III 2020
1	Брутна добавена стойност	0.7	0.3	-9.0	4.1	2.8	2.3	-7.8	-4.4
2	Корективи	-1.8	-1.8	-5.3	1.4	3.4	-1.8	-8.7	-7.4
3	Брутен вътрешен продукт	0.6	0.4	-10.1	4.3	3.1	2.3	-8.6	-5.2
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	0.5	0.0	-1.0	9.8	4.6	3.1	-0.3	9.3
5	Бруто капиталобразуване	.	.	.	.	.	.	.	.
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	1.1	-8.2	-2.5	4.3	4.3	-8.4	-10.9	-5.7
6	Външнотърговско салдо	.	.	.	.	.	.	.	.
7	Износ на стоки и услуги	-0.8	0.6	-22.2	0.0	2.0	2.8	-18.4	-22.3
8	Внос на стоки и услуги	0.7	0.0	-21.3	22.0	4.6	2.8	-19.7	-3.4

¹ Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2015 година.